

καιώματα ίσα με κείνα που έχουν οι Τούρκοι. Το φιλελεύτερο πολίτευμα έπρεπε πρώτα πρώτα να αναγνωρίσει και να επικυρώσει τα εθνικά δίκαια που τόσους αιώνες με τον τύπο των «προνομίων» αναγνώριζαν οι απολυταρχικοί Σουλτάνοι, και έπειτα να παραχωρήσουν, όπως το γράφει δα και το όθωμανικό σύνταγμα, και ίσα πολιτικά δικαιώματα σ' όλα τα έθνη αδιάφορο τι θρησκεία και τι γλώσσα έχουν.

Ίσως το νέο κόμμα που σχηματίστηκε φανεί πιο έξυπνο δηλαδή πιο πολιτικό και δώσει σ' όλα τα έθνη της Τουρκίας εκείνο που τους ανήκει (εθνική αὐτοπαρξία), και κείνο που γράφει το σύνταγμα (ισοπολιτεία).

Στο πρώτο μου άρθρο για τη «θέση της Τουρκίας» μπορεί κανένας που δεν καλοξέρει τα πράματα της Ανατολής να βρει μιάν αντίφαση. Λέγω δηλαδή στην αρχή πως οι Νεότουρκοι του κοιτάτου σὰ φιλελεύτερο κόμμα που ήθελε να είναι, μπορούσε να στηρίξει την Τουρκία αντί να τη σείσει. Και παρακάτω λέγω πως το νεοσύστατο κόμμα επειδή έχει *συντηρητικά* στοιχεία μέσα του παρουσιάζει περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας. Όποιος όμως καλοξέτασε τα πράματα τα ανατολικά, εύκολα θα ξεδιαλύνει τί ήθελα να πω μ' αυτές μου τίς φαινομενικά αντιφατικές βεβαιώσεις. Το συνταγματικό πολίτευμα είτε το διαφεντεύουν φιλελεύτερα κόμματα είτε το κυβερνούν συντηρητικά, είναι αναγκαστικά πιο φιλελεύτερο από την απολυταρχία των Σουλτάνων. Αλλά στην Τουρκία ενώ το αληθινά φιλελεύτερο κόμμα θα έπρεπε να αναγνωρίσει στα έθνη της αὐτοπαρξία και ισοπολιτεία, το συντηρητικό θα περιορίζονταν να αναγνωρίσει μόνο το πρώτο και σιγά σιγά, ύστερα από πολλά παλέματα και ανταγωνισμούς, και το δεύτερο ίσως. Και αυτό θα ήταν καλλίτερο παρά να διοικεί την Τουρκία ένα ψευτοφιλελεύτερο κόμμα σαν το κοιτάτο που δεν είναι άλλο παρά μιὰ απολυταρχική ολιγαρχία χειρότερη και από την ίδια απολυταρχία των Σουλτάνων, γιατί ενώ το απολυταρχικό πολίτευμα ποτέ δεν έπαψε να αναγνωρίζει την εθνική αὐτοπαρξία και κάποια εθνική αυτοδιοίκηση, όσο και να μὴ θέλησε να δώσει πολιτικά δικαιώματα στα άτομα του έθνους που κυριαρχούσε και στα άλλα έθνη που αναγνώριζε, το ολιγαρχικό πολίτευμα των Νεοτούρκων προσπάθησε και προσπαθεί και τώρα ακόμα με τυραννικές μονοκοντυλιές να σφύσει τις εθνικές διαφορές, να ισοπεδώσει τα έθνη (πράμα αδύνατο) και να μὴν παραχωρήσει κιόλα και στα άτομα των ισοπεδωμένων εθνών, ούτε και σ' όλα τα άτομα του έθνους που κυριαρχεί, τα πολιτικά δι-

καιώματα που ή ολιγαρχία τα κρατεί για λογαριασμό της μόνο.

Μ' ένα συντηρητικό κόμμα στα πράματα θα απόμεναν στα έθνη εκείνα τουλάχιστο τα δικαιώματα που είχαν και τον καιρό της απολυταρχίας των Σουλτάνων, ενώ με το τωρινό ψευτοφιλελεύτερο κοιτάτο όχι μόνο άλλα δικαιώματα (τα πολιτικά) δὲν απόχτησαν τα έθνη, μὰ ούτε και κείνα που πρώτα τα είχαν εξασφαλισμένα, τώρα δὲν τα απολαβαίνουν ελεύτερα.

Το χειρότερο πολιτικό λάθος των Νεότουρκων του κοιτάτου δὲν είναι που δίνουν ισοπολιτεία στους λαούς παρά πως ύπονομεύουν και τις εθνικές ελευτερίες.

Και επειδή το νέο κόμμα, που κι αυτό λέγεται φιλελεύτερο, θα είναι συντηρητικό τουλάχιστο όσο για την εξακολούθηση της αναγνώρισης των εθνικών ελευτεριών, γι' αυτό τα έθνη της Τουρκίας μ' αυτό το κόμμα θα έχουν συμφέρο να συνεργαστούν και αυτό να φέρουν στην έξουσία, μήπως αυτό καταφέρει και βαστάξει την Τουρκία σαν κράτος εξασφαλίζοντας την προκοπή κάθε ομάδας εθνικής και κάθε ατόμου. Και όταν το κάθε άτομο ιδεί χαίρει από την Τουρκία, ας είναι βέβαιαι οι Τούρκοι πως δὲ θα παρασέρονται πια τόσο εύκολα από εθνικά ιδανικά, ούτε θα γυρεύει διαζύγιο από το κράτος το Τούρκικο, ούτε αυτό το ίδιο το άτομο ούτε ή εθνική ομάδα όπου ανήκει.

ΙΔΑΣ

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (*)

Β. ΕΣΟΔΑ

Αυτά είναι με ειλικρίνεια και μετριοφροσύνη ύπολογισμένα κατ' αντίθεση προς την παλαιότερη συνήθεια να παρασταίνονται έξογκωμένα. Τα έσοδα από έμμέσους φόρους και ιδίως τελωνειακούς δασμούς λογαριάζονται κατὰ 4.900.000 δρχ. λιγώτερο και αυτό οφείλεται κυρίως στην ελάττωση του δασμού της ζάχαρης, υποθέτουμε όμως ότι εδώ ή μετριοφροσύνη και ή ειλικρίνεια μετεβλήθη σε απαισιοδοξία, ότι δηλ. μπορούσαν να σημειωθούν τα έσοδα από τελων. δασμούς σε μεγαλύτερο ποσό, μάλιστα όταν λάδουμε υπό σημείωση το δρόμο που πήραν προς τα επάνω τα έσοδα αυτά τον τελευταίο καιρό και το χτύπημα που θα υποστή το λαθρεμπόριο της ζάχα-

(*) Η αρχή στο περασμένο φύλλο.

ρης ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ δασμοῦ. Καὶ μετὰ τὴν εὐκαιρίαν αὐτή, ποὺ ἐγένετο λόγος γὰρ τὸ δασμὸς τῆς ζάχαρης, μᾶς φαίνονται, περίεργες οἱ δυσκολίες ποὺ βάζουν στὸ ἐμπόριο αὐτὲς οἱ διατυπώσεις τῆς συσκευῆς τῆς ζάχαρης σὲ πακέτα ὠρισμένου βάρους καὶ ἡ ἄλλη τοῦ νὰ ἔχῃ ἡ ζάχαρη ὠρισμένο σχῆμα, οἱ ταινίες κτλ. Ἄν τὰ ἐλάμβαναν αὐτὰ τὰ μέτρα πρωτίτερα προτοῦ ἐλαττωθῇ ὁ δασμὸς θὰ εἴταν δικαιολογημένα ἴσως, ἀλλὰ σήμερον εἶναι ὑπερβολικά, αὐστηρά, δίνουν δυσκολίες καὶ θὰ δώσουν ἀφορμὴ στοὺς ἐμπόρους νὰ κοιτάζουσιν πῶς μετὰ κάθε δικαιολογία νὰ τσεπώσουν ὅσο τὸ δυνατόν μεγαλύτην ὠφέλειαν ἀπὸ τὸ δασμὸ ποὺ τοὺς ἄφησε τὸ κράτος.

Στοὺς ἄμεσους φόρους βλέπουμε σημειωμένο τὸ φόρο τοῦ εἰσοδήματος μετὰ 1.100.000 δραχ. ἦσαν καὶ γὰρ τὸ 1911, ποὺ δὲν τὸ εἶδαμε ἀκόμη καὶ πολὺ φοβούμεσθε, πῶς μετὰ τὴν ὑποχωρήσεις ποὺ κάνει ὁ κ. Ὑπουργὸς κάθε μέρα καὶ τὴν ἀναβολὴν δὲν θὰ εἰσπράξῃ τὸ ποσὸν αὐτό, μάλιστα ὅταν συλλογισθῇ κανεὶς ὅτι γὰρ τὸ 1912 θὰ συμπίσῃ ἡ βεβαίωσις καὶ εἰσπραξὴ δυὸ χρήσεων, τοῦ 1911 καὶ τοῦ 1912, καὶ αὐτὸ βέβαιον δὲ θὰ εἶναι πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου· ἐκτὸς αὐτοῦ θὰ ἐπηρεάσῃ καὶ τὴν βεβαίωσιν καὶ εἰσπραξὴν τοῦ φόρου οἰκοδομῶν, γὰρ τὸν ὅποιον πρόκειται νὰ συνταχτοῦν οἱ νέοι φορολογικοὶ κατάλογοι γὰρ τὴν προσεχὴ πενταετίαν καὶ φοβούμεσθε, ὅτι θὰ μᾶς παρουσιάσουν κάποια ὁπισθοδρομὴ μετὰ τὴν κρίσιν τῶν ἐνοικίων τῶν τελευταίων χρόνων. Γιὰ τοὺς ἄμεσους φόρους θὰ εἰποῦμε περισσότερον παρακάτω σχετικὰ μετὰ τὴν δημοσιονομικὴ πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, γιὰτὶ μᾶς φαίνεται ὅτι τὰ ὠρεὰ λόγια ποὺ ἀκούσαμε πέρυσιν στὴν ἐισήγησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1911, θὰ μείνουν λόγια!

Τὸ γενικὸ κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ «τέλη καὶ δικαιώματα» εἶναι συνταγμένο ἐπίσης μετὰ ἐλλεικρίνεια (σημειώνει 28 ἑκατομ. ἀπὸ τὰ ὅποια 16 ἑκατομ. εἶναι τέλη χαρτοσήμου καὶ 6 τέλη ταχυδρομικὰ τηλεγραφικὰ καὶ τηλεφωνικὰ) καὶ ὑποθέτουμε ὅτι θὰ δώσῃ πολὺ περισσότερα ἀπὸ ὅ, τι νομίζει.

Δὲν μπορούμε ὅμως νὰ ἐγκρίνομε τὴν τακτικὴν ποὺ ἀκολουθεῖ ὁ προϋπολογισμὸς στὸ ΙΣ'. Κεφάλαιον, νὰ καταχωρίζῃ δηλ. στὰς «προσόδους κεφαλαίων, ἔργων καὶ σύμμετοχῇ τοῦ δημοσίου» καὶ τοὺς τόκους κεφαλαίων ποὺ εἶναι κατατεθειμένα σὲ Τράπεζας, ἀντὶ νὰ τὰ μεταχειριστοῦμε ὡς ἑκτακτὰ ἔσοδα, ποὺ δὲ θὰ τὰ ἴδῃ πάλιν ὁ προϋπολογισμὸς. Αὐτὸ συμβαίνει καὶ οἷς «ἀπολήψεις ἐκ τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ» ποὺ σημειώνουν 3 1)2 ἑκατ. ποὺ εἰσέρχονται ἀπὸ τὸ Ταμεῖον τῆς Ἀμύνης. Στὸ σύστημα τῆς κατατάξεως τῶν ἐσόδων βρίσκουμε μικρὴν διαφορὰ ἀπὸ τοὺς περασμένους προϋπολογισμοὺς

π.χ. βλέπουμε ἀκόμη νὰ καταλογίζονται στὰ τακτικὰ ἔσοδα ποσὰ ποὺ προέρχονται ἀπὸ ἀπαλλοτριώσεις κινήτης καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ κράτους. Ἐπίσης στὰ τέλη χαρτοσήμου κατατάσσονται καὶ τέλη κληρονομιῶν, ἐνῶ δημοσιονομικῶς ἔπρεπε νὰ εἶναι στοὺς ἄμεσους φόρους, ἂν καὶ εἰσπράττονται τεχνικῶς μετὰ χαρτόσημο, χωρὶς νὰ εἶναι τέλη. Τὸ ἴδιον λέμε γὰρ τὰ τέλη τῶν μερισματαποδείξεων, ποὺ κατατάσσονται μετὰ τρόπον ποὺ φέρνει σύγχυσιν στὰ τέλη καὶ δικαιώματα χωρὶς νὰ εἶναι. Ἐπίσης ἂν ἀπὸ τὰ ἔσοδα ἀπὸ τέλη ταχυδρομικὰ τηλεγραφικὰ καὶ τηλεφωνικὰ ποὺ εἶναι 5.889 χιλ. ἀφαιρέσουμε τὰ ἔσοδα διοικήσεως (4.300 χιλ.) καὶ ἐκεῖνα ποὺ ἀνήκουν στὴν Eastern καὶ ξένες τηλεγρ. ἐταιρεῖες καὶ διευθύνσεις (740 χιλ.), μένουν 849 χιλ. δραχ. ποὺ δὲν εἶναι πιά τέλη, ἀλλὰ φόροι καὶ ὡς φόροι ἔπρεπε νὰ σημειωθοῦν ἄλλοι.

Ἡ πρὸ σημαντικὴ ἐλάττωσις τῶν ἐσόδων προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ δασμοῦ τῆς ζάχαρης (κατὰ 2 1)2 ἑκατ.)· οἱ δὲ αὐξήσεις προέρχονται κυρίως ἀπὸ προσόδους κεφαλαίων τοῦ κράτους (τόκοι 1.750 χιλ.) ἀπὸ ἀπολήψεις ἀπὸ τὰ ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ (3.591 χιλ.) ποὺ εἰσέρχονται ἀπὸ τὸ Ταμεῖον τῆς Ἑθν. Ἀμύνης, ὡς πλεόνασμα, ἀπὸ ἓνα ἑκατομ. περίπου ἀκόμα (κληροδοτ. Δομπόλη καὶ καταβολὰς ποὺ γίνονται γὰρ τόκους καὶ χρεωλύσιο τῶν δανείων τῶν προσφύγων στὴ Θεσσαλίαν).

Ὅλα τὰ τακτ. ἔσοδα τοῦ 1912 εἶναι 141.217.000 ἀφαιρούμε τὴν αὐξήσιν ποὺ εἶπαμε παρὰ πάνω (δηλ. τὸ πλεόνασμα τοῦ Ταμ. Ἀμύνης ποὺ εἰσέρχεται στὸ ταμεῖον τοῦ κράτους καὶ τοὺς τόκ. κεφαλ.) 5.341.000 μένουν κανονικὰ ἔσοδα δραχ. 135.876.000 καὶ αὐτὰ μόνον μπορεῖ νὰ λογαριάσῃ κανεὶς ὡς τακτικὰ ἔσοδα.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1911 ἐπρόβλεπε κανονικὰ τακτικὰ ἔσοδα 138.730.000 ὥστε ὁ προϋπολ. τοῦ 1912 ζητεῖ λιγώτερα ἀπὸ τὰ περυσινὰ κατὰ δραχ. 2.854.000 καὶ αὐτὸ ὀφείλεται κυρίως στὴν ἐλάττωσιν τοῦ δασμοῦ τῆς ζάχαρης.

Στὰ παραπάνω ἔσοδα 141.217.000 προσθέτονται γὰρ τὴν τέλεια ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων τῆς Ἀνατολ. Ρωμυλίας ἑκτακτ. ἔσοδα ἀπὸ τὸ δάνειον 2.401.000 καὶ ἔτσι ὅλα τὰ ἔσοδα τακτικὰ καὶ ἑκτακτὰ ἀνέρχονται εἰς 143.618.000

Ἔτσι βλέπουμε πολὺ συντηρητικὰ ὑπολογισμένα τὰ ἔσοδα, ἀλλοῦ μὲν ἐπὶ τῇ βίσει τῶν ἐσόδων τῶν περασμένων χρόνων, ἀλλοῦ δὲ μετὰ ἐλεύθερην ἐκτίμησιν, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ βλέπουμε τοὺς ὑπολογι-

σμούς μετριασμένους από υπερβολική ειλκρίνεια που μοιάζει κάπως σάν απαισιοδοξία, που όχι άδικα την εγέννησαν οι ψεύτικοι προϋπολογισμοί και απολογισμοί του περασμένου καιρού. Θα θέλαμε όμως μια φράση ακόμα να ευχηθούμε όπως οι συστάσεις που κάναμε παραπάνω για το συστηματικό μέρος να λάβουν σάρκα και οστά.

Αν παραβάσουμε τώρα τα καθαρώς φορολογικά βάρη που πρόβλεπε ο προϋπολογισμός του 1908, δηλ. ο προτελευταίος πριν της επαναστάσεως με έκείνα που προβλέπει ο σημερινός του 1912 έχουμε

	1908	1912
1) Άμεσοι φόρ. έγγείου παρχγ.	14.052 χ.	13.180 χ.
2) Λοιποί άμεσοι φόροι	8.070 »	11. — »
3) Έμμεσοι επί της καταναλ.	54.760 »	56. — »
4) Μονοπώλια	14. — »	13. — »
Σύνολο	90.882 χ.	93.180 χ.

αν τα χωρίσουμε αυτά σε δυο γενικές κατηγορίες, μία των άμέσων φόρων και άλλη μία των έμμέσων μαζί με τα μονοπώλια έχουμε:

	1908	1912
Άμεσοι	22.122 χ.	24.180 χ.
Έμμεσοι	68.760 »	69. — »
Σύνολο	90.882 χ.	93.180 χ.

Σωστότερο θα ήταν αν είχαμε δριστικούς απολογισμούς θετικούς μπροστά μας, αλλά αφού δεν έχουμε κανένα για χρόνια ύστερα από την επανάσταση αρκούμαστε με τους προϋπολογισμούς.

Ο προϋπολογισμός του 1912 μάς δείχνει στα έσοδα από καθαρούς φόρους μια διαφορά παραπάνω απ' τον προϋπολογισμό του 1908 κατά 2 έκ. 298 χιλ. Είπαμε όμως πως τα έσοδα του 1912 είναι πολύ μέτρια, πολύ χαμηλά υπολογισμένα και η διαφορά αυτή θα είναι πάντως μεγαλύτερη. Οφείλεται όμως αυτή και στη σύνθεση που έχουν αυτοί οι δυο προϋπολογισμοί του 1908 και του 1912. Έτσι στην προϋπολογισμό του 1912 τα έσοδα των τελωνείων φηγουράρουν κατά 3 1)2 περίπου έκ. λιγότερα (ελάττωση κατά το 1)2 του δασμού της ζάχαρης). Απεναντίας στους άλλους φόρους της καταναλώσεως που έχει ο προϋπολογισμός του 1908 προστέτουμε και τους:

Πρόσθετο δικαίωμα καπνού	2 έκ. 210 χ.
Δικαίωμα οίνοπνευμ. υγρών και ποτών	610 »
» καταναλώσ. οίνοπνεύματος	2 » 550 »
» » μετουσ. φωτ. οίνοπ.	350 »
» » άνθρακασθεσίλου	230 »
» » φωτ. και ήλεκ. ρεύμ.	100 »
» » έκρηκτ. ύλων	350 »
	6 έκ. 400 χ.

Ο προϋπολογισμός του 1908 δεν ήξερε τίποτε από αυτά παρά μόνο για φόρο οίνοπνεύματος 700 χ.

Ωστε έχουμε κληρονομήσει 5 έκ. 700 χ. έμμεσους φόρους από την επανάσταση. Από αυτά πρέπει να αφαιρέσουμε για την ελάττωση του δασμ. της ζάχαρ. 3 έκ. 500 χ.

Ωστε καθαρή αύξηση 2 έκ. 200 χ.

Από την άλλη μεριά έχουμε κάποια αύξηση και στους άμέσους φόρους από την επανάσταση κ' έδωθε. Φόρος οίκοπέδων 80 χ.

» εισοδήματ. άνωνύμων εταιριών 985 »

» κληρονομιών 380 »

» συμπληρωματικός του εισοδήματος (που δεν εφαρμόστηκε ακόμα) 1 έκ. 100 »

Δηλαδή άμεσοι φόροι 2 έκ. 545 χ.

μαζί με την αύξηση των έμμέσων από 2 » 200 »

έχουμε ολική φορολογ. αύξηση τα τελευταία τρία χρόνια 4 έκ. 745 χ.

Είναι όμως, όπως βλέπουμε, η αύξηση των άμέσων φόρων κάπως μεγαλύτερη από την αύξηση των έμμέσων, αν, έννοείται, εφαρμοσθή ο φόρος του εισοδήματος.

Για τη σημασία όμως αυτών των αύξήσεων, για τη δημοσιονομική πολιτική του τόπου από την επανάσταση κ' έδωθε θα μιλήσουμε παρακάτω, όταν τελειώσουμε πρώτα και με τα έξοδα του προϋπολογισμού και μάλιστα στο μέρος που θα κρίνουμε τη δημοσιονομική πολιτική και τότε θ' αναγκασθούμε να κρίνουμε τη δημοσιονομική πολιτική όλου του καιρού από το 1909 ως σήμερα, γιατί είναι η ίδια πολιτική και αποτελεί σχεδόν ένα σύνολο. Με αυτά λοιπόν τα έσοδα έρχεται ο προϋπολογισμός του 1912 να αντικρύσει τα έξοδά του τα τακτικά και μικρό μέρος των έκτακτων, ενώ τα έκτακτα έξοδα που περιστρέφονται σε στρατιωτικούς και ναυτικούς εξοπλισμούς τα σκεπάζει με τα έσοδα των ταμείων της Έθνικής Αμύνης και του Έθνικού Στόλου, στα οποία όμως δίνει και το μεγαλύτερο μέρος απ' το υπόλοιπο του δανείου που κάναμε πέρυσι δηλ. 38. 241.439 δραχ.

Έτσι αφού πήραμε μια ιδέα για τα έσοδα ας έρθουμε στα

ΕΞΟΔΑ

Δε θα θελήσουμε να κουράσουμε την καλοσύνη του αναγνώστη με πολλούς αριθμούς και πολλές λεπτομέρειες, ίσως μάλιστα σε πολλούς που δεν ανακατέδουν με οικονομικά ζητήματα τους φανούν και αυτά τα λίγα πολλά, ούτε οι στενές στήλες του

περιοδικού χωρούν για ν' αναλυθούν έσο χρειάζονται 500 μεγάλες σελίδες του τόμου του προϋπολογισμού, για να χωρέσουν στριμωχτά. Έλπίζουμε όμως πως θα καταλάβουν κάτι περισσότερο από ε,τι καταλαβαίνουν διαβάζοντας τις συζητήσεις της Βουλής στις έφημερίδες. Αμερόληπτα θα προσπαθήσουμε να διευκολύνουμε κ' εδώ τη σύγκριση του προϋπολογισμού του 1912 ιδίως με τον προτελευταίο πριν της Έπαναστάσεως. Στο τέλος των εξόδων επιφυλασσόμαστε να ρίξουμε και μια ματιά στο σύνολο των εξόδων.

Το Δημόσιο χρέος χρειάζεται υπηρεσία στο 1912 από 36.788 χιλ. ενώ στο 1908 χρειαζότανε 32.535. Τώρα δηλ. χρειάζεται 4.253 χιλ. παραπάνω και αυτό οφείλεται στο τελευταίο δάνειο.

Οι υποχρεώσεις του Κράτους δείχνουν

1912	1908
11.715 χιλ.	20.996 χιλ.

Μή μας γελούν όμως οι αριθμοί.

Από το κονδύλι του 1908 πρέπει να αφαιρέσουμε ποσό 9.500 χιλ. για τις «αποδόσεις από τα έσοδα του Κράτους» που τις καταλογίζει ο προϋπολογισμός του 1908 εδώ, ενώ ο προϋπολογ. του 1912 τις βάζει στο Γενικό κεφάλαιο της Διοικήσεως των Οικονομικών. Τέτοιες αποδόσεις είναι π.χ. αυτά που δίνει το Κράτος σε ξένες τηλεγραφ. εταιρείες, (στην Eastern), αυτά που δίνει για τη δημοτ. εκπαίδευση, για τα δυο πολεμικά ταμεία κτλ.

Αμα αφαιρέσουμε αυτά τότε μένουν

1912	1908
11.715 χιλ.	11.496 χιλ.

Δε φαίνεται από τους αριθμούς αυτούς μεγάλη διαφορά κι όμως μέσα σ' αυτούς είναι ένα κονδύλι, που αυξάνει διαρκώς.

Στο ειδικό κεφάλαιο των συντάξεων.

1912	1908
4.257 χιλ. στρατιωτ. συντάξ.	3.353 χιλ.
4.447 » πολιτ. συντάξεις	3.741 »
8.704 χιλ.	7.094 χιλ.

δηλ. μια διαφορά επί πλέον στο 1912 από 1.610 χιλ. μέσα σε τρία χρόνια κι αυτό οφείλεται στην αύξηση των συνταξιούχων, μάλιστα ύστερα από τις εκκαθαρίσεις. Φαίνεται όμως στο σύνολο του Κεφαλαίου να σκεπάζεται αυτό το μεγάλο ποσό από μερικά άλλα κονδύλια, όπως ένα της νομισματικής διαφοράς που είταν τότε.

Στο Γενικό Κεφάλαιο :

Διοίκηση των Οικονομικών βλέπουμε

1912	1911	1908
25.102 χιλ.	26.536 χιλ.	6.844 χιλ.

Πρέπει όμως ν' αφαιρέσουμε τόσα από τα δυο χρόνια 1912 και 1911 για να συγκρίνουμε α') τις αποδόσεις από τα έσοδα, (παραπάνω έφεραμε τρία παραδείγματα ποιά είναι αυτά) που δεν είναι έξοδα διοικήσεως και που τα υπάγει ο προϋπολογισμός του 1908 στο Κεφάλαιο «υποχρεώσεις του Κράτους». Αυτά είναι 11.242 χιλ. για το 1912 και 10.506 χιλ. για το 1911. β') Ύστερα πρέπει ν' αφαιρέσουμε τα ποσά που είναι κυρίως για αγορά ειδών των Μονοπωλίων, που τα μεταπωλεί το Κράτος και επομένως δεν είναι έξοδα της Διοικήσεως και τα όποια ο προϋπολογισμός του 1908 τα κατατάσσει σε ιδιαίτερο Γεν. Κεφάλαιο. Αυτά είναι 2.291 χιλ. για το 1912 και 2.876 χιλ. για το 1911. Κατά τη γνώμη μας αυτά τα κονδύλια (και άλλα ακόμα, που δεν επιτρέπει εδώ ο χώρος να ποῦμε πιο πολλά, όπως π.χ. δαπάνη για την κατασκευή χαρτοσήμου, γραμματοσήμου) έπρεπε να αποτελούν ιδιαίτερο γενικό κεφάλαιο και να μην ανακατεύονται ούτε με τις υποχρεώσεις του Κράτους, ούτε με τα έξοδα Διοικήσεως. Μάλιστα θα έπρεπε από την α' κατηγορία πολλά να πηγαίνουν στους Ειδικούς Προϋπολογισμούς των διαφόρων Ύπουργείων, όπως οι αποδόσεις για ξένες τηλεγραφ. εταιρείες να πηγαίνουν στα έξοδα του Ύπουργείου των Έσωτερικών.

γ') Ύστερα από τα έξοδα της Διοικήσεως των Οικονομικών πρέπει να βγάλουμε τα έκτακτα έξοδα για την τελειωτική εγκατάσταση των προσφύγων, που είναι 2.400 χιλ. για το 1912 και 3.425 χιλ. για το 1911.

Ύστερα από την αφαίρεση αυτών :

1912	1911	1908
25.102 χιλ.	26.526 χιλ.	6.844 χιλ.
15.933 »	16.807 »	—

μέν. 9.169 χιλ. 9.729 χιλ. 6.844 χιλ.

Πρέπει όμως ν' αφαιρέσουμε και 1 έκτακτο. για αποζημιώσεις συνεπεία δικαστ. αποφάσεων και για επιστροφή άχρεωστών που τα γράφουν εδώ οι προϋπολογισμοί του 1912 και 1911 χωρίς να είναι έξοδα διοικήσεως, ενώ ο προϋπολογισμός του 1908 τα έχει στις Υποχρεώσεις του Κράτους, ακόμη και 615 χιλ. που σημειώνονται για την αγορά του κινίνου του Κράτους, που το πουλάει κατόπιν με μικρότατη αύξηση (35 χιλ.), και αναγράφεται και στα έσοδα, ποσό που λείπει από το 1908. Αφαιρούνται κι αυτά από το 1912 και 1911 και μένουν

1912	1911	1908
7.554 χιλ.	8.114 χιλ.	6.844 χιλ.

Γιὰ νὰ εἶμαστε ὅμως δίκαιοι πρέπει ν' ἀφαιρέσουμε ἀπὸ τὰ ἔξοδα τοῦ 1908 590 χιλ. γιὰ ἔξοδα θασῶν καὶ μεταλλείων καὶ ὀρυχείων, ποὺ ὕστερα ἀπὸ τὴ σύσταση τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας δὲ βαρύνουν πιά τὸν προϋπολογισμό τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ 1912 καὶ 1911, ἐνῶ βαρύνουν αὐτὸν στὸ 1908. Καὶ μετὰ τὴν ἀφαίρεση αὐτῆ ἀπὸ τὸ 1908 μένουν ἔξοδα Διοικήσεως τῶν Οἰκονομικῶν ποὺ μποροῦν νὰ συγκριθοῦν ἀμερόληπτα.

1912	1911	1908
------	------	------

7.554 χιλ.	8.114 χιλ.	6.254 χιλ.
------------	------------	------------

Τὸ 1911 λοιπὸν δείχνει ἔξοδα περισσότερα ἀπὸ τὸ 1912 ! Αὐτὸ τὸ χρωστάει στὶς παλιὲς ἀμαρτίες ποὺ πλήρωσε γιὰ χρήσεις τῶν παλιῶν ἐτῶν 1907-1910, ποὺ φτάνουν τὸ ποσὸ τοῦ 1.200 χιλ. Δὲν φαίνεται ὅμως αὐτὸ στοὺς τελειωτικὸς ἀριθμοὺς γιατί τὸ σκεπάζουν τὰ μικρότερα ἔξοδα τῶν προσφύγων, ποὺ θὰ ἔχῃ τὸ 1912.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ὅμως βλέπουμε νὰ ἔχῃ τὸ 1912 ἔξοδα οἰκονομ. διοικήσεως μεγαλύτερα ἀπὸ τὸ 1908 κατὰ 1.300 χιλ. καὶ αὕτῃ ἡ αὐξηση προέρχεται ἀπὸ αὐξηση τῶν ἐξόδων γιὰ προσωπικὸ τοῦ Ὑπογραφείου, καὶ ἰδίως τῶν Ταμείων (744 χιλ.), ὕστερα σὲ αὐξήσεις πάλι τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τελωνείων καὶ τῆς Τελωνειακῆς ἀστυνομίας χάρις στὸν τελευταῖο νόμο περὶ Τελωνειακῆς Ἀστυνομίας.

(Στὸ ἄλλο φύλλο τέλος (Γ'): τὰ ὑπόλοιπα ἔξοδα καὶ ἡ δημοσιονομικὴ πολιτικὴ μας) Ο ΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Δευτέρα 9 Γενάρη—Κυριακὴ 15 Γενάρη.

ΡΩΜΑΙ-ΓΚΑ. Μᾶς θύμισαν ὅτι γράψαμε γιὰ τὸ νόμο τῶν κοινοτήτων σὲ ἄλλο φύλλο τοῦ «Νουμά» ὅσα διαβάσαμε γιὰ τὸ πῶς ἔγιναν οἱ ἐκλογές τῶν ἐπιτρόπων στὶς διάφορες ἐνορίες τοῦ Πειραιᾶ. Εἶναι γνωστὸ, πῶς, μὲ τὸ νέο νόμο περὶ ἐνοριῶν, τοὺς ἐπιτρόπους δὲν τοὺς βγάζει πιά τὸ δημοτικὸ συμβούλιο μὰ οἱ ἴδιοι οἱ ἐνορίτες. Ἐγιναν λοιπὸν στὸν Πειραιᾶ στὶς 8 τοῦ μηνὸς οἱ πρῶτες ἐκλογές καὶ δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε πῶς πέτυχε ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου· γιατί ἐξὸν ποὺ ψήφισαν μόλις 5 1)2 0)0 ἀπ' τοὺς ἐνορίτες, ἔγιναν κι ἄλλα σκάνδαλα, ποὺ ἀποδείχνουν πῶς προτοῦ δοθοῦν περισσότερες πολιτικὲς ἐλευθερίες πρέπει νὰ φροντίσουμε νὰ μορφωθεῖ ὁ κόσμος πολιτικὰ γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ τὶς χρησιμοποιήσει. Καὶ γιὰ νὰ μορφωθεῖ σωστὰ πρέπει νὰ βρεθοῦν οἱ ἀφιλόκερδοι ἄνθρωποι ποὺ ν' ἀναλάβουν τὴ δου-

λειὰ αὐτῇ, ποὺ νὰ κάνουν συνειδητοὺς τοὺς καθημερινούς οἰκονομικοὺς ἀγῶνες ἀνάμεσο τῶ διαφόρων τάξεων, ποὺ νὰ κινήσουν σὲ συνεργασία μακριὰ ἀπὸ προσωπικὰ πάθη ὅσους ἔχουν κοινὰ συμφέροντα, ὅσους πολεμοῦν κοινὸν ἐχτρό.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑ. Διαβάζουμε στὶς ἐφημερίδες πῶς στὸ Ναύσταθμο δουλεύουν μέρα νύχτα ταχτικοὶ κι ἑκτακτοὶ τεχνίτες γιὰ νὰ ἐτοιμαστῇ ὡς τὸ Μάρτη δολόκληρος ὁ στόλος μας καὶ πάει στὴν Ἀλεξάνδρεια «πρὸς ἀναρρίψισιν τῆς φιλοπατρίας τῶν ἐκεῖ ὁμογενῶν». Δὲν εἶναι δυνατόν, κ. Βενιζέλε, στὴν Πρωθυπουργία σας νὰ λείψουν τέτοια καραγκιοζιλίκια;

ΤΟ ΝΕΟ ΚΟΜΜΑ. Στὸ «Χρόνος» τῆς Τετάρτης δημοσιεύτηκε τὸ πρόγραμμα ἑνὸς νέου κόμματος ποὺ ὠνισμάστηκε προοδευτικόν. Τὸ πρόγραμμα συμφωνεῖ στὰ περισσότερα σημεῖα μὲ τὶς γνώμες μας· μὴν ξέροντας ὅμως τὰ πρόσωπα καὶ τοὺς σκοποὺς τοὺς θὰ τηρήσουμε πρὸς τὸ παρὸν ἐπιφυλακτικὴ στάση ἀπέναντί του. Ἐνὰ πρᾶμα τονίζουμε ἀπὸ τώρα, πῶς ἂν οἱ ἰδρυτὲς τοῦ νέου κόμματος σκέφτονται νὰ ἐργαστοῦν σοβαρὰ καὶ μὲ εὐλικρίνεια, θὰ προσθέσουν στὸ πρόγραμμά τους καὶ τὴν κατάργηση κάθε διάταξης ποὺ περιορίζει τὴ σκέψη — καὶ τὸ κυριώτερο δὲ θὰ ἀνακατωθοῦν στὴν πολιτικὴ προτοῦ μορφώσουν καὶ ὀργανώσουν ἐκείνους, ποὺ τὰ συμφέροντά τους θὰ ἀντιπροσωπεύει τὸ κόμμα.

ΓΛΥΚΕΣ ΜΑΤΙΕΣ. Ἐννοοῦμε αὐτὲς τῶν ἀντιπολιτευόμενων ἐφημερίδων στοὺς ἀρχηγούς τῶν παλιῶν κομμάτων. Μὰ τί νὰ χάνει τὸν κόπο τοῦ κανεῖς νὰ μιλεῖ γιὰ τὰ φύλλα αὐτά; Ὡς τὰ προχτὲς ἔβριζαν τὰ παλιὰ κόμματα καὶ ζητωκραύγαζαν γιὰ τὸ Βενιζέλο. Τώρα σὰν ἔχασαν τὶς ἐλπίδες τοὺς γιὰ προσωπικὰ κέρδη θέλουν πάλι μὲ τρόπο περισσότερο ἢ λιγώτερο εὐσχημο νὰ ξαναγκαλιάσουν τοὺς παλιούς. Ἀρχισε φαίνεται νὰ βγαίνει πάλι εὐωδία ἀπ' τὸ ἀνοιγμα τοῦ πουργιοῦ τοῦ Μαυρομυχάλη — ἴσως γιὰ ἄλλους νὰ ἐξασφαλίστηκε καμμιὰ θέση στὴν ὑπουργικὴ ἀγκαλιά τοῦ Θεοτόκη. Ἔτσι μὲ ἀνορθωτικὸ χαδὰ ἀρχίζουν νὰ ἐξυμνιοῦνται ἕνας ἕνας οἱ παλιοὶ ἀρχηγοί, ποὺ ἄδικα τοὺς πῆρε τὸ ρεῦμα, ἐνῶ αὐτοὶ γιὰ τὶς προσωπικὲς ἀρετὲς τοὺς εἶταν ἀξιοὶ καλλίτερης τύχης! Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς εἶταν φυσικὰ κι ὁ κ. Θεοτόκης ποὺ ἐρωτοτροπώντας μὲ τὸ Διευθυντὴ τῆς «Ἀθῆναι» μᾶς παρέχει τὴν ἀπόλαυση νὰ διαβάζουμε τὶς γεροντικὲς σκέψεις καὶ κρίσεις του καὶ τὴν ἐπίκριση τῆς προδοτικῆς πολιτικῆς τοῦ Βενιζέ-